Ze vallen misschien niet zo hard op, maar op heel veel plaatsen kan je vleermuizen tegenkomen. Kijk ’s avonds op een mooie avond maar eens bij jou in de buurt naar de omgeving van wat straatlantaarns. De kans is groot dat je dan een vleermuisje ziet langs vliegen. Ook bij ons in de straat en in de tuin is dat zo. Het is dan ook heerlijk om deze diertjes met ware acrobatentoeren te zien vliegen. Het zijn wonderlijke diertjes die erg verschillen van de reusachtige monsters die mensen soms denken dat vleermuizen zijn. De grootste vleermuis op het Europese vasteland is de Vale Vleermuis en deze weegt slechts 28-40 gram. De meest voorkomende vleermuis in onze contreien is de gewone dwergvleermuis en die weegt slechts 5 gram.

OP HET TERRAS

Tegen ons huis hebben we een overdekt terras. Groot was onze verbazing toen we op een mooie lenteavond plots vleermuizen zagen vliegen onder het afdak van ons terras. Het duurde even voordat we doorhadden waarom ze langs kwamen, maar met veel geduld werd dat wat later duidelijk. Het bovenste deel van de gevel onder het afdak bestaat uit houten planken en plots zagen we daar een vleermuis tussen uitkomen. Blijkbaar gebruiken vleermuizen ons huis als zomerverblijf. Het in- en uitvliegen van de vleermuizen daar, gebeurde zo snel dat je al goed moest opletten of je had ze gemist.

Sommige mensen zouden panikeren als ze zouden merken dat er vleermuizen in hun huis verbleven, maar dat is onterecht. Vleermuizen brengen geen schade aan in huis. Hun naam is wat verwarrend, maar het zijn geen knaagdieren zoals de echte muizen. En als je ze zelf niet probeert te vangen, zullen ze je ook niet bijten ook al hebben ze heel scherpe tanden. Bovendien zijn het geweldige insectenvangers,. Dus als je last hebt van muggen, zijn vleermuizen in de buurt een heel goede oplossing. Wij zijn dus maar al te blij om deze huisgenoten te hebben.

BATDETECTOR

Ook al zijn ze aanwezig, toch zal je dikwijls vleermuizen niet opmerken. Dat heeft natuurlijk vooral te maken met het tijdstip dat ze rondvliegen en dat je ze niet hoort aankomen. Nochtans maken vleermuizen constant geluid als ze vliegen. Ze gebruiken namelijk echolocatie en dat is eigenlijk hetzelfde als sonar. Dit kom er op neer dat ze ultrasoon roepen en dan luisteren naar de weerkaatste geluiden om te horen of ze iets op hun weg tegenkomen. Omdat ze ultrasone geluiden maken, kunnen wij dat als mensen niet horen. Om die geluiden toch hoorbaar te maken, bestaat er een apparaat dat een batdetector wordt genoemd. Zo een toestel heeft een microfoon om ultrasone geluiden op te vangen en daarvan wordt dan de frequentie verlaagd en via de luidspreker hoorbaar gemaakt. Iets voor de zomer hebben wij ons zo'n toestel aangeschaft en zo kunnen we vleermuizen horen aankomen. Op deze manier heb je veel sneller door dat ze langs je vliegen. Als je er meer van kent dan wij, dan kan je op basis van de frequenties en het geluid de vleermuissoorten bepalen.

AAN DE VOORGEVEL

Begin juli stonden we op een avond met een groep mensen voor ons huis op straat om de batdetector te demonstreren. Toen we daar aan het vertellen waren, waren er op de batdetector heel hard en heel chaotische vleermuizengeluiden te horen. En toen werd duidelijk dat er constant vleermuizen in en uit onze voorgevel kwamen. Dat is een lemen gevel die bekleed is met essenhouten planken. Ideaal dus als toegang voor vleermuizen. Het waren dus niet enkele vleermuisjes in ons huis maar veel. Iedereen die er toen bij was, was zwaar onder de indruk van het hele gebeuren. Jammer genoeg kwam het er toen niet van om geluidsopnames te maken en de rest van de zomer hebben we er jammer genoeg nooit meer zoveel tegelijk gezien.

OP ZOLDER

In de loop van de zomer zijn we een aantal keer een kijkje gaan nemen op zolder, omdat we zo nieuwsgierig waren naar waar die vleermuizen juist verbleven. In de meeste gevallen was er geen enkele vleermuis te zien, maar één keer zagen we plots toch één exemplaar aan een balk hangen. Hiervan heb ik onderstaande foto kunnen maken en met behulp van een vleermuisspecialist werd duidelijk dat het een Grijze Grootoorvleermuis was. De grijze grootoorvleermuis heeft een vleugelspanwijdte van 255-292 mm en een gewicht van 5-13 g.

Grijze Grootoorvleermuis

ELDERS

Eerder op het jaar zijn we een keer naar Domaine de Vendresse geweest. Dat is een recreatiedomein dat vooral educatief wil werken rond leven in het water, maar ze hebben op hun domein ook een oude hoogoven staan. In dat gebouw is er een heel mooie tentoonstelling over de metaalindustrie die vroeger heel sterk aanwezig was in deze streek. Toen we daar op een bankje naar een informatieve film aan het kijken waren, hoorden we plots boven ons gepiep. Nu zo'n hoogoven is een heel hoog gebouw en het was niet onmiddellijk duidelijk waar dat geluid vandaan kwam. Maar omdat het geluid bleef duren, wilden we er toch het fijne van weten. Ik heb dan geprobeerd om er een foto van te nemen, maar jammer genoeg had ik mijn DSLR fototoestel niet bij die dag en heb ik een poging gewaagd om foto's te nemen met mijn gsm. Omdat het zo een hoge ruimte in het halfduister was en zo'n gsm een minuscule sensor heeft, waren die foto's wazig en sterk onderbelicht. Maar toch werd duidelijk dat het ook hier om vleermuizen ging. Dat was ons in eerste instantie niet zo opgevallen, omdat het een hele groep samen was. Deze diertjes zaten op een oppervlakte van ongeveer 30 x 100cm tegen het plafond allemaal tegen elkaar gedrukt. Op onderstaande fotoanimatie is dat min of meer te zien. Het was een schitterend schouwspel om te zien, ook al was het ver weg.

Een groep met veel vleermuizen

GELUIDEN

In de loop van de zomer hebben we een aantal geluidsopnames van de batdetector gemaakt.

Een vleermuis alleen

Enkele vleermuizen samen

Er zijn ook andere dieren die ultrasone geluiden produceren en die zijn dan ook op de batdetector te horen. Dit is een opname van krekels in de tuin.